

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1MCdo/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	1406210860
Dátum vydania rozhodnutia:	10.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1406210860.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovenskej republiky, za ktorú koná Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 14, proti povinnému K. C., trvale bývajúcemu v D., J.. J. W. XX, o vymoženie 116,17 Eur (3 500 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 37 Er 8416/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV z 27. októbra 2009, č.k. 37 Er 8416/2006 -12 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2011 sp. zn. 20 CoE 436/2010, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2011 sp. zn. 20 CoE 436/2010 a uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 27. októbra 2009, č.k. 37 Er 8416/2006 - 12 vo výroku o trovách exekúcie z r u š u j e a vec vracia v rozsahu zrušenia Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Oprávnená podala dňa 31.mája 2006 na Exekútorskom úrade súdneho exekútora Bc. Vladimíra Usačeva návrh na vykonanie exekúcie. Dňa 5. januára 2007 vydal Okresný súd Bratislava IV poverenie č. 5104 013072* pre označeného súdneho exekútora na vymoženie 116,17 Eur (3 500 Sk), predstavujúcej pokutu uloženú povinnému rozhodnutím OR PZ v Bratislave IV z 29. marca 2004 č.k. ORP-P-162//DI-BCP-2004-IV za priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 29. marca 2004 a vykonateľnosť 29.júna 2004.

Súdny exekútor doručil dňa 17. januára 2008 Okresnému súdu Bratislava IV návrh na zastavenie exekúcie ex offo nakoľko v trojročnej prekluzívnej lehote nebola pohľadávka z exekučného titulu vymožená. Zároveň uplatnil si nárok na odmenu za výkon exekučnej činnosti a náhradu hotových výdavkov.

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 27. októbra 2009 č.k. 37 Er 8416/2006-12 exekúciu zastavil a oprávnenú zaviazal zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 54,79 Eur do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia s odôvodnením, že počas exekúcie došlo k preklúzii práva oprávnenej z exekučného titulu, čo považoval za procesný neúspech oprávnenej, preto je povinná strpieť

náhradu trov exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala oprávnená v časti náhrady trov exekúcie odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozhodol tak, že ho uznesením z 30. novembra 20112 sp.zn. 20 CoE 436/2010 ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že exekútor v konaní vyvíjal exekučnú činnosť, a hoci táto bola v konečnom dôsledku neúspešná pre stratu účinnosti exekučného titulu, patrí mu za túto činnosť odmena, ktorú musí znášať oprávnená. Cieľom úpravy ustanovenia § 203 Exekučného poriadku je zabezpečiť právo exekútora na náhradu nevyhnutných trov exekúcie i v tých prípadoch, v ktorých možnosť uspokojenia na povinnom bola zmarená tým, že došlo k zániku práva oprávnenej.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na podnet Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave mimoriadnym dovolaním napadol uvedené uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 20112 sp.zn. 20 CoE 436/2010 ako i uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 27. októbra 2009 č.k. 37 Er 8416/2006-12 vo výroku o trovách konania. Navrhol obe rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci oboma súdmi. Uviedol, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný včas (pred uplynutím trojročnej prekluzívnej lehoty), preto neboli splnené podmienky pre uloženie povinnosti oprávnenej na úhradu trov exekúcie. Namietal, že ani jeden zo súdov neuviedol, aké konanie (úkony) oprávnenej zaviniť trovy exekúcie. Poukázal tiež na to, že súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej povinnosti, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania. Ďalej konštatoval, že náhradu nevyhnutných nákladov na vykonanie exekúcie možno uložiť oprávnenej podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku aj vtedy, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Nedostatok majetku povinného na náhradu trov exekúcie však musí byť v exekučnom konaní preukázaný. Uviedol, že riziko neúspechu exekúcie musí znášať súdny exekútor v prípade, ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému, ani oprávnenej.

Oprávnená vo vyjadrení k dovolaniu sa s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora stotožnila.

Vyjadrenie povinného, ani súdneho exekútora sa v spise nenachádza.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu orgánu konajúceho v mene oprávnenej (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), a že je prípustné (§ 243f ods. 2 O.s.p. a contrario), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

Podľa § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymożenie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku vo svojom texte teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný, a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie citovanej výnimky. Pod zavinením oprávnenej v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Oprávnená skutočne nemohla nijako ovplyvniť postup súdu vo vykonávanom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda anipríkladné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania. Navyše súd by mal ex offo povinnosť exekúciu zastaviť, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia krajského, ako aj okresného súdu o trovách exekúcie spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú právnu problematiku (porovnaj napr. sp.zn. 3 M Cdo 11/2009, 4 M Cdo 11/2008, 5 M Cdo 20/2011, 6 M Cdo 4/2010, 7 M Cdo 13/2011, 6 M Cdo 2/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu a rovnakou vadou postihnuté rozhodnutie okresného súdu o trovách exekúcie podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 3 O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.